

TISKOVÁ ZPRÁVA č. 17
ze dne 1. srpna 2010

OHLÉDNUTÍ ZA TŘETÍM VÍKENDEM
NA 19. MHF ČESKÝ KRUMLOV
S GIDONEM KREMEREM

mezinárodní hudební festival ://
international music festival ://
český krumlov ://

Třetí víkend 19. ročníku festivalu zahájilo dne **29. července** vystoupení **Škampova kvarteta** a o den později, tj. **30. července** na MHF Český Krumlov přijeli mladí úspěšní **vítězové soutěží MHF Pražské jaro a Musikwettbewerb ARD**, které doprovodil soubor **Virtuosi Pragenses**. Dalšího z vrcholů letošní koncertní řady jsme se dočkali v sobotu **31. července**, kdy se v českokrumlovské Zámecké jízdárně představil legendární lotyšský houslista **Gidon Kremer** společně se svým komorním tělesem **Kremerata Baltica**.

HUDEBNÍ MANŽELSTVÍ VE ČTYŘECH ANEB ŠKAMPOVCI OPĚT V ČESKÉM KRUMLOVĚ

Po dvou letech se ve čtvrtek 29. července na MHF Český Krumlov vrátilo naše přední smyčcové kvarteto – **Škampovo kvarteto** a předneslo ve zcela vyprodaném Maškarním sále jeden ze svých letošních kmenových programů. Na úvod zazněl neotřelý fragment ze Smyčcového kvartetu d moll, Op. 103 Josepha Haydna, který odhaluje pozdní kompoziční úsilí skladatele mající již téměř beethovenovský ráz. Poté jsme se posunuli do období romantismu a Škampovci vynikajícím způsobem podali radostný a barvitý Smyčcový kvartet č. 13 G Dur, Op. 106 Antonína Dvořáka. Reflexe šťastných Dvořákových pocitů po návratu z Ameriky na milované Příbramsko a ze setkání s rodinou byla beze zbytku obsažena v živé interpretaci tohoto komorního souboru. V druhé polovině koncertu pak zazněly emociálně vypjaté, vášnivě bouřlivé, fascinující „Listy důvěrné“ Smyčcový kvartet č. 2 Leoše Janáčka, osobní výpověď skladatele o jeho velkém citovém vzplanutí na sklonku života. Škampovci se představili v dobré formě a publikum koncert přijalo s nadšením, jež si vyžádalo přidavek v podobě úpravy karpatské lidové písně z pera bývalého člena kvarteta Pavla Fišera.

Violistovi Radimu Sedmidubskému, zakládajícímu členovi kvarteta, jsme položili několik otázek:

Jak vlastně Škampovo kvarteto vzniklo?

Škampovo kvarteto vzniklo před dvaceti lety, soubor jsme založili na půdě AMU ještě v roce 1989, a to na základě těsné spolupráce s prof. Milanem Škampou, mým profesorem violy. Hodně jsme zpočátku studovali s profesorem Škampou a taktéž s profesorem Antonínem Kohoutem, cellistou Smetanova kvarteta. Byla to dobrá tradice, že na půdě Akademie každých pět šest let vznikl další soubor, který se odhodlal profesionálně věnovat kvartetní dráze a není to náhoda, protože česká kvartetní škola je svým způsobem velmoc ve světě. To dokazují i výsledky dnešních mladších souborů, které v tom pokračují.

Jaké byly začátky fungování kvarteta?

Vrhli jsme se na to tehdy s obrovským nadšením, ne s vidinou nějaké dlouhodobé kariéry, ale protože jsme byli mladí a chtěli jsme vše dělat poctivě a naplno. Záhy jsme rovněž měli možnost studovat v zahraničí, vyjet na různé kurzy, a to právě v souvislosti s tím jak se otevřela železná opona. Spadli jsme vlastně do šťastné

konstelace doby, protože nastupující soubory z východu byly svým způsobem velmi atraktivní pro západní posluchače. Rok jsme studovali ve Florencii u italského profesora violy Farulliho, dále jsme se dostali do Londýna na kurzy Amadeovců a posléze se z toho vyvinula stále větší přítomnost v zahraničí a zejména v Anglii, kde jsme posléze vystupovali pravidelně, poněvadž jsme se stali rezidenčním souborem ve Wigmore Hall v Londýně, což je taková Mekka komorní hudby v Anglii. To bylo velmi krásné, v 90. letech jsme tam hráli pravidelně.

Jak se vyvíjelo obsazení souboru?

Před dvěma lety odešel zakládající houslista Pavel Fišer a s ním sekundistka Jana Lukášová. Pavel se začal věnovat kompozici vlastních skladeb, aranžování moravské lidové hudby, založil si vlastní novou kapelu. On měl odstředivé tendence několik posledních let a zjistil, že vlastně chce jít trochu jiným směrem, takže jsme obměnili polovinu kapely, ale jsme velmi šťastní.

Je těžké vyrovnat se s takovou obměnou?

Je to vždy náročné, nový člověk musí být perfektní hráč, dokonalý muzikant. Je to ve své podstatě manželství ve čtyřech, chemie mezi lidmi zkrátka musí fungovat. Trávíme spolu spoustu času, neustále na cestách, na zkouškách, známe se velmi dobře, takže to mezilidsky musí fungovat.

Na jaký repertoár se zaměřujete?

U českého kvartetního souboru vždy, v zahraničí zejména, bude kladen důraz na českou komorní muziku. Takže je vyžadován Dvořák, Janáček. My od svého založení máme blízký vztah k Janáčkově, také jsme ho studovali s panem profesorem Škampou, konkrétně například právě Listy důvěrné. On oba kvartety studoval ještě se členy původních souborů, kteří je studovali s Janáčkem. Takže to byl pro nás takový autentický zdroj informací. Některé zápisové věci u Janáčka jsou velmi divoké, je tam možný dvojitý výklad, ale jak sám Janáček říkal „pravda okamžiku“... jestli ta která nota je zrovna A nebo As, na tom tak nesejde... ale ta dramatická kvalita Janáčkovy hudby, ta nám velmi sedí. Zároveň ale chceme hrát Beethovena a další.

Dnes jste však sáhli i po Haydnovi...

Ano, zahájili jsme nedokončeným kvartetem od Josepha Haydna. Papá Haydn napsal desítky kvartetů, a byly čím dál lepší. Bylo dobrým zvykem do každého opusové čísla dodat tři až půl tuctu kvartetů. A tak vznikala i poslední várka kvartetů, opus 77, z nichž Haydn dokončil pouze první dva, ze třetího zůstalo torzo, svou práci započal dvěma prostředními větami, a tak už to zůstalo. Ale je to velmi pěkná muzik, neprávem opomíjená, a myslím, že na začátek koncert se vyloženě hodí.

MLADÍ A ÚSPĚŠNÍ V ČESKÉM KRUMLOVĚ

Stalo se již dobrou tradicí MHF Český Krumlov přivážet každoročně do Českého Krumlova i talentované mladé umělce, kteří se s úspěchem představili na mezinárodních hudebních soutěžích pořádaných MHF Pražské jaro nebo německou rozhlasovou stanicí ARD. V letošním roce se v pátek 30. července v promáčené Zahradě Kooperativy sešlo na dvě stovky návštěvníků, aby vyslechly příjemný mozartovsko-haydnovský program právě v podání laureátů – houslisty **Keie Shiraie** a trumpetisty **Alexandra Batyho**, jež doprovodil náš komorní soubor **Virtuosi pragenses** s uměleckým vedoucím **Milanem Lajčíkem**. Večer otevřela první Mozartova symfonie, doklad geniality skladatele, jenž ji zkomponoval v neuvěřitelných devíti letech. O deset let později pak Mozart složil nádherný Koncert pro housle a orchestr č. 5 A dur, duchaplný, rozverný i něžný opus, v jehož sólovém partu se představil japonský laureát Musikwettbewerb der ARD Kei Shirai. Dílo podal s virtuózní suverenitou, mladickou jiskrou i vtípem a potlesk publika odměnil navíc i vysoce virtuózním paganiniovským předavkem.

„Užil jsem si krásný koncert, byl to pro mě velmi příjemný zážitek, protože dosud jsem mnohokrát venku nevystupoval, a to navíc v tak krásném městě. Mozartův houslový koncert jsem hrál i na soutěži v Německu a mám jej opravdu velmi rád. Najdeme v něm ozvuky Dona Giovanniho, árie Leporella, Zuzany, je komický i dramatický zároveň, a to je mi blízké.“, uvedl po koncertě **Kei Shirai**. Ke svému úspěchu v soutěži ARD poznamenal: „Určitě to byl pro mě významný mezník, který mě posunul dále a přinesl další zajímavá angažmá, ale nebylo to samospasné, musím dál na sobě pracovat i na své sebe prezentaci. Účastnil jsem se i dalších velkých soutěží, ale nyní jsem již věkově za přípustnou hranicí, takže na sobě dál musím pracovat už sám a sám si vyhledávat koncertní možnosti.“

Po přestávce prostor získal francouzský trumpetista **Alexandre Baty**, vítěz letošního ročníku soutěže Pražského jara, který své umění představil ve svěžím, melodickém partu Haydnova Koncertu pro trubku a orchestr Es dur, jež patří k vrcholům v hudební literatuře věnované tomuto nástroji. Na závěr koncertu zazněla jasná Symfonie č. 38 D dur Pražská a jako přídavek radostná Symfonie A dur.

POBALTSKÝ KLENOT ANEB FENOMÉNÁLNÍ KREMER S KREMERATOU

Vrchol dokonalosti interpretačního umění i objektivnost dramaturgie nabídl MHF Český Krumlov svým návštěvníkům dne **31. července** koncertem ikony soudobé houslové školy, žijící legendy řadící se již nyní po právu do zlatého fondu světových houslistů, Lotyšské **Gidona Kremera** a jeho vynikajícího smyčcového orchestru **Kremerata Baltica**. Mohutný, sytý a hebký zvuk komorního tělesa, jež Kremer sestavil před třinácti lety s cílem podpořit kulturní rozvoj pobaltského regionu, doplněný o delikátní virtuozitu a technickou brilanci hry Kremera samotného se rozezněly ve třech odlišných hudebních polohách.

Na úvod zazněla *tetralogie z Umění instrumentace*, cyklus transkripcí skladeb J. S. Bacha z dílny soudobých skladatelů tzv. vážné hudby. Dílo, jež světlo světa spatřilo v tomto roce a na němž se podílela čtveřice skladatelů především z východního regionu (Silvestrov, Raskatov, Tickmayer a Kissine), je velmi zajímavým pohledem na Bachovo umění. Tutti pasáže střídané rozhovory sólových houslí s xylofonem či neobvykle amplifikovaným klavírem, pasáže harmonické střídané s disharmonickými, to vše vyznělo jako velmi kompaktní celek a nejednoho posluchače jistě přimělo k zamyšlení nejen nad Bachovým dílem samým, ale i směřováním klasické hudby jako takovým.

V částečně méně otřelém duchu koncert pokračoval i uvedením *Schumannova violoncellového koncertu a moll*, který byl Kremerem proveden netradičně v houslové podobě. Tato skladba dala velmi dobře vyniknout mohutnému zvuku tělesa, neboť spíše než jako virtuózní koncert ji sám Schumann koncipoval jako dílo symfonické. Hluboký meditativní charakter skladby s jemnou lyrickou kantilénou v sólovém partu byl bezesbytku naplněn.

V druhé polovině koncertu zazněl jeden z nejlepších *smyčcových kvartetů Ludwiga van Beethovena č. 14 cis moll* v úpravě pro smyčcový orchestr. Formálně neobvykle pojatý kvartet mající netradičně sedm vět byl rozehrán kvartetem čtyř umělců – první housle Gidon Kremer, druhé housle Andrey Golikovs, viola Daniil Grishin, violoncello Giedre Dirvanauskaite, které doprovázely jednotlivé nástrojové skupiny tělesa. Kremerata Baltica se v tomto kuse podařilo dokonale postihnout všechny aspekty tohoto vynikajícího díla, barevné, tempové, dynamické odstínění jednotlivých vět citlivě reflektující partituru skladatele nemělo daleko k naprosté dokonalosti.

A jak Kremer sám vnímá přístup k interpretaci?

„Kreativita je proces, jehož prostřednictvím si člověk sám klade otázky, každou hodinu, každou minutu, každý den. Musíte dělat chyby, musíte přijít sám sobě na chuť – je to velmi komplexní. Nikdy bych nedělal to, co dělají ty mladé hvězdy. Ti Vám na otázku ohledně interpretace odpoví, že poslouchají nahrávky svých vážených kolegů a snaží se je napodobit. Samozřejmě, že i mně se stane, že určité věci vyzní naprázdno, ale když se vrátím ke svému studiu, etice, prvotním cílům mé kariéry, vždy jsem se snažil dělat věci pro jejich účel. Nejde o to být „perfektní“, ale dát publiku injekci novosti, rozšířit jejich vize a obzory. To je důvod, proč lpím na některých skladatelích, to je také důvod, proč jsem založil Kremeratu Balticu. Netvrdím, že zde nejsou talentovaní hudebníci a nezávislí duchové, není to tak, že bych neviděl žádnou hodnotu v mladých umělcích. Naopak v Lotyšsku jsem najal mladé umělce pro svůj orchestr, protože jim věřím. Vidím, že ač by hudebníci Kremeraty třeba nemohli být těmi nejlepšími sólisty, mají čerstvý a upřímný přístup k hudbě, jsem solidární s jejich zápas, zájmy o jiný repertoár a novou interpretaci. Pro mě je stále v hudbě důležité hledání čehosi nového, krásného, něčeho opravdu živého.“

Kremerata Baltica se pod jemným až náznakovým vedením Kremera představila ve vynikající formě, jako dobře promazaný stroj, jehož chod je spontánně dokonalý. Technická, naprosto samozřejmá, suverénní jistota, souhra nepostrádající správné napětí od začátku až do konce, neochvějná hloubka výrazu, důvtipná interpretace nepostrádající hodnotné sdělení, zkrátka těleso, jehož název je hoden jména svého mistra. Ačkoli program koncertu nenabídl až tolik míst kvirtuózní prezentaci Kremera samotného, přesto tento umělec dokázal, že je opravdu nejlepší z nejlepších a ve svém oboru a mnoho sobě rovných nemá. Jeho vystoupení totiž nebylo jen prázdou ukázkou efektní virtuozity, Kremer nechal v dokonalé formě hudbu promluvit, inspirovat a ukázal její opravdovou krásu. A téměř vyprodaná Zámecká jízdárna poslouchala doslova se zatajeným dechem. Delikátní umělecký zážitek pak publikum odměnilo dlouhými ovacemi ve stoje a Kremer s Kremeratou kromě vtipného vokálního bonbonku přidali i jímavou Melodii d moll z pera Astora Piazzolly. Jeden z vrcholných uměleckých okamžiků v devatenáctileté historii MHF Český Krumlov, na který se nezapomíná...

PROGRAM ČTVRTÉHO FESTIVALOVÉHO VÍKENDU

5/8 čtvrtek 19:30

Maškarní sál

Tomáš Jamník a Hyejin Kim (violoncello a klavír)

6/8 pátek 19:30

Maškarní sál

Pavel Kašpar (klavír) a Talichův komorní orchestr

7/8 sobota 20:00

Pivovarská zahrada

Mexický večer

Mariachi Azteca de Praga a Dvorana (hudební a taneční skupina)

NOVINÁŘSKÝ SERVIS

V případě zájmu o další informace, zprostředkování rozhovoru či poskytnutí novinářských vstupenek (včetně možnosti zajištění ubytování v Českém Krumlově) se obraťte na:

Ing. Lucie Johanovská – manažerka komunikace a PR

MHF Český Krumlov – Auviex, s.r.o., Perlitová 1820, 140 00 Praha 4

tel: + 420 241 445 404; 723 906 754; e-mail: johanovska@auviex.cz; www.festivalkrumlov.cz

Fotografie z koncertů jsou volně ke stažení na webových stránkách festivalu:

<http://www.festivalkrumlov.cz/servis-pro-novinare/fotografie-3>

Autorem fotografií je Libor Sváček.

GENERÁLNÍ PARTNER

HLAVNÍ PARTNEŘI

HLAVNÍ MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

OFICIÁLNÍ PARTNEŘI / OFFICIAL PARTNERS / OFFIZIELLE PARTNER

PRODUKTOVÝ PARTNER / PRODUCT PARTNER / PRODUKTPARTNER

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI / MEDIA PARTNERS / MEDIENPARTNER

MEDIÁLNÍ PODPORA / MEDIA SUPPORT / MEDIENFÖRDERUNG

OFICIÁLNÍ DOPRAVCE / OFFICIAL CAR SERVICE / OFFIZIELLER MOBILITÄTSPARTNER

